

NIEUWSBRIEF MULTIPLUS

augustus 2009

Is dit de eerste keer dat u onze nieuwsbrief ontvangt? Neem dan zeker onze vorige nieuwsbrieven eerst even door. Deze zijn terug te vinden op <http://www.multiplus.be/nieuwsbrief.php>.

INFORMATIEVERSPREIDING EN -UITWISSELING

Geografische kaart Vlaanderen

In de vorige nieuwsbrief vermeldden we dat op onze website een geografisch overzicht werd geplaatst van scholen en diensten in Vlaanderen die kinderen en jongeren met ernstige meervoudige beperkingen begeleiden. Op basis van het inventarisatie-onderzoek in 2008-2009 maakten we nu een gelijkaardig geografisch overzicht van de dagcentra en tehuizen niet-werkenden die volwassenen met ernstige meervoudige beperkingen begeleiden, met vermelding van de adresgegevens indien we daartoe toestemming kregen. Ook nu konden we enkel de gegevens opnemen van de diensten die meewerkten aan het onderzoek; geef ons een seintje indien uw dagcentrum of tehuis ontbreekt! De kaarten vindt u op: <http://www.multiplus.be/informatie.php#geografisch>.

Oproep werkgroep dagbesteding & medewerking project

Zoals vermeld in onze vorige nieuwsbrief, starten wij in oktober 2009 een werkgroep rond dagbesteding voor personen met ernstige meervoudige beperkingen. In deze werkgroep zal van gedachten gewisseld worden over belangrijke basisprincipes om activiteiten vorm te geven, inspirerende goede-praktijk-voorbeelden, tips met betrekking tot interessante informatiebronnen (websites, handboeken enz.)... We zullen een jaar lang ongeveer om de 2 maanden op woensdagnamiddag in Leuven overleggen. De eerste bijeenkomst vindt plaats op 21 oktober, van 13u30 tot 16u30. We zijn momenteel nog op zoek naar drie leerkrachten en drie ergotherapeuten die in de werkgroep wensen te participeren. Voor wie interesse heeft: neem zeker contact op via info@multiplus.be.

INTERESSANT: Groep 'Beschermingsstatuten' Steunpunt Expertisenetwerken

Vanuit het Steunpunt Expertisenetwerken ging er enige tijd geleden een groep aan de slag rond het thema 'Beschermingsstatuten'. Hoewel er heel wat wettelijke beschermingsstatuten uitgewerkt zijn voor personen met beperkingen, stelt men vast dat deze maatregelen dikwijls op een weinig persoonsgerichte manier in de praktijk gebracht worden. Op <http://www.senvzw.be/wg/beschermingsstatuten> vindt u onder meer informatie over de verschillende statuten in juridische zin, maar ook betreffende psychosociale en maatschappelijke aspecten die daarbij niet uit het oog mogen verloren worden. Verder krijgt u ook de kans er eigen informatie en visieteksten te posten. Gezien dit thema ook voor onze doelgroep uiterst relevant is, moedigen we u graag aan een kijkje te nemen op deze site!

Spread the news... wissel via Multiplus informatie uit!

...over studiedagen, vormingen

Woonde u recent een studiedag of vorming bij over een onderwerp dat relevant is m.b.t. personen met ernstige meervoudige beperkingen? Bezorg ons dan een verslag, een overzicht van de verkregen informatie en we plaatsen dit op onze site. Op die manier kunnen ook anderen er iets van opsteken!

...over eigen innoverende projecten

Mogelijk ontwikkelde u zelf, vanuit uw dienst, school... een bijzondere activiteit, methodiek... voor de doelgroep van mensen met ernstige meervoudige beperkingen. Bezorg ons de nodige informatie en dan vermelden we deze op de Multiplus-website. Op die manier kan uw project inspirerend zijn voor anderen!

PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

Inventarisatie-onderzoek volwassenen: eindrapport on-line

In 2008 werden alle tehuizen niet-werkenden en dagcentra erkend door het VAPH gecontacteerd om een inventarisatie te maken betreffende volwassenen met ernstige meervoudige beperkingen en de ondersteuning die zij krijgen. Meer bepaald werd nagegaan hoeveel volwassenen uit deze doelgroep begeleid worden in de betreffende diensten, welke kenmerken deze cliënten hebben, welk aanbod voor hen wordt gedaan en welke knelpunten daarbij ervaren worden. Omwille van de aanvankelijk lage repons, moesten we herhaaldelijk herinneringsoproepen doen. Maar nu is het eindrapport afgewerkt, u kan het raadplegen op onze site: <http://www.multiplus.be/informatiedocs/eindrapport%20inventarisatie-onderzoek%20volwassen%20met%20EMB-Multiplus.pdf>.

Medewerking project vrijetijdsbesteding KHLim-Multiplus

Vanaf oktober zullen enkele studenten graduaat orthopedagogie van de Katholieke Hogeschool Limburg samen met Multiplus werken aan een project rond vrijetijdsbesteding. In dit project zullen de studenten in diverse scholen en diensten aangepaste ontwikkelings- en vrijetijdsactiviteiten voor personen met ernstige meervoudige beperkingen op foto vastleggen (en niet filmen, zoals eerst gepland: cf. vorige nieuwsbrief). Ze zullen elk van deze activiteiten kort omschrijven op een steekkaart. De studenten zullen het beeldmateriaal en de steekkaarten bundelen in een activiteitenwijzer, die door Multiplus ter beschikking zal gesteld worden aan ouders en professionelen.

Wij zijn nog steeds op zoek naar scholen en diensten die bereid zijn de studenten te ontvangen om enkele aangepaste activiteiten met hun cliënten met ernstige meervoudige beperkingen te laten fotograferen. Gekende activiteiten, maar zeker ook originele, inspirerende, 'anders-dan-anders' activiteiten komen in aanmerking. Meer dan het ontvangen van de studenten en hen de ruimte geven om te fotograferen hoeft u niet te doen! Wilt u meewerken aan dit project? Contacteer ons dan via info@multiplus.be!

Medewerking project beeldvorming GRIP-Multiplus

Intuïtief wordt vaak gevoeld dat heel wat mensen een 'niet-correct' beeld hebben van personen met ernstige meervoudige beperkingen. Ze worden vaak benoemd als 'plantjes', enkel hun beperkingen worden gezien en men heeft geen of amper aandacht voor hun mogelijkheden. Dit verkeerde beeld speelt ongetwijfeld een contraproductieve rol wanneer het aankomt op participatie van deze doelgroep in de samenleving en meer nog, het respecteren van hun rechten. Wetenschappelijke informatie over wat mensen precies denken over personen met ernstige meervoudige beperkingen en of er inderdaad misvattingen bestaan, bestaat er - bij ons weten - echter nog niet. Willen we het beeld van mensen over de doelgroep bijsturen, moeten we nochtans eerst informatie hebben over wat dat beeld precies is. Daarom zal Multiplus hierover een wetenschappelijk project uitwerken, in samenwerking met de burgerrechtenorganisatie GRIP (Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap). Met het project streven we na meer informatie te verkrijgen over wat nu het precieze beeld is dat in 'de samenleving' leeft over personen met ernstige meervoudige beperkingen. Wij zijn op zoek naar ouders, hulpverleners en 'buitenstaanders' die de doelgroep niet kennen en die over dit thema en hun ervaringen hieromtrent een gesprek met ons willen hebben. Geïnteresseerd? Neem dan snel contact op via info@multiplus.be.

Palliatieve begeleiding

Van september 2008 tot juli 2009 werkte Jakob De Maeyer, medewerker van het Centrum voor Gezins- en Orthopedagogiek, aan een onderzoek omtrent palliatieve zorgverlening aan personen met ernstige meervoudige beperkingen. Hij trachtte na te gaan wat de noden en behoeften zijn aangaande palliatieve zorgverlening bij zorgverleners en families van personen met ernstige meervoudige beperkingen. Met deze informatie werd dan een protocol uitgewerkt waarmee diensten aan de slag kunnen gaan om de palliatieve zorgverlening aan deze personen te verbeteren.

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de rapportage van dit onderzoek. Binnenkort kan u dit nalezen op onze website!

VORMING EN ADVIES

Studiedag Vlaamse Onderwijsraad

Op 16 oktober 2009 organiseert de Vlaamse Onderwijsraad, in opvolging van de studiedag van mei 2007, een studiedag rond 'recht op onderwijs voor kinderen en jongeren met ernstige meervoudige beperkingen'. U hoort hier binnenkort meer over!

Interactieve workshop 'Seksualiteit bij personen met ernstige meervoudige beperkingen'

De seksualiteit van personen met ernstige meervoudige beperkingen werd lang genegeerd en als een taboe beschouwd. Stilaan komt men echter tot het besef dat ook deze mensen recht hebben op een erkenning van hun seksualiteit. Erkenning van de rechten van de persoon in kwestie en ondersteuning op maat zijn de basisprincipes waarvan we vertrekken. Maar wat betekent dit in de praktijk? In deze workshop wordt de hermeneutische cirkel voorgesteld, die hulpverleners houvast kan bieden bij het beantwoorden van de vele vragen die zich stellen rond deze thematiek bij cliënten met ernstige meervoudige beperkingen. Verder is deze workshop vooral interactief opgezet, waarbij het de bedoeling is van gedachten te wisselen en van elkaars ervaringen te leren.

Kirsten Geluwie, orthopedagoge en seksuologe in opleiding, zal deze workshop begeleiden. Deze dag gaat door op 27 oktober 2009 van 9u30 tot 13u, meer informatie vindt u op: <http://www.multiplus.be/vorming/uitnodiging%20271009.pdf>. Deelname kost 25 Euro; inschrijven kan via info@multiplus.be. Er kunnen maximum 15 personen deelnemen.

Studiedag MODEM-Multiplus

Op 8 december 2009 organiseert de werkgroep ondersteunde communicatie van Modem samen met Multiplus in het Provinciehuis van Antwerpen een studiedag over beeldvorming en interventie betreffende communicatie bij personen met ernstige meervoudige beperkingen. Deze studiedag is in de eerste plaats gericht op logopedisten die werken met de doelgroep van personen met ernstige meervoudige beperkingen. U hoort er binnenkort meer over!

HERHALING workshop: Werken met muziek bij personen met ernstige meervoudige beperkingen

Op 19 januari 2010 herhaalt An Soontjens, een muziektherapeute die een rijke ervaring heeft in het werken met mensen met ernstige meervoudige beperkingen, de workshop die zij samen met Multiplus aanbiedt omtrent werken met muziek bij onze doelgroep.

Deelname kost 75 Euro, meer informatie over het waar, wat en wanneer vindt u op:

<http://www.multiplus.be/vorming/uitnodiging%20190110%20An%20Soontjens.pdf>.
Inschrijven kan via info@multiplus.be. Er worden slechts 12 deelnemers toegelaten!

Freelance-medewerkers vorming?

We krijgen bij Multiplus zeer veel vragen naar vorming aangaande allerlei thema's betreffende mensen met ernstige meervoudige beperkingen. Omdat wij zelf enkel vormingen vanuit orthopedagogische invalshoek geven en ook het personeel niet hebben om aan alle vormingsvragen tegemoet te komen, zijn wij nog steeds op zoek naar professionelen die vanuit eigen expertise als freelance-vormingsmedewerker met Multiplus willen samenwerken. Voor meer informatie hierover kan u contact opnemen via info@multiplus.be of 016/32.59.04.

Vormingsmodules Multiplus

U kan nog steeds een beroep doen op Multiplus voor vormingen omtrent diverse thema's: ondersteuningsnoden van de doelgroep, communicatie, kwaliteit van leven & ondersteuning, beeldvorming & handelingsplanning, dagbesteding, multi-sensory storytelling, snoezelen, muziek, gedragsproblemen. Meer informatie vindt u op: <http://www.multiplus.be/vorming.php>.

EN VERDER...

Financieel nieuws

Wij zijn zeer verheugd te mogen meedelen dat ING Foundation Multiplus een schenking doet van 5000 Euro. Wij zijn het steunfonds zeer dankbaar en engageren ons om het geld goed te besteden!

Jaarverslag

Het jaarverslag van het werkjaar 2008-2009 is afgewerkt. U kan het nalezen op onze website: <http://www.multiplus.be/informatiedocs/jaarverslag%20Multiplus%202008-2009.pdf>.

Agenda

In 2009-2010: 'Naar school op jouw manier'. Onderwijs-zorgarrangementen in de praktijk. Verschillende cursusreeksen aangeboden in Eeklo. Georganiseerd door Nijland BOD. Meer informatie: <http://www.mianijland.nl>.

SEPTEMBER 2009

03/09-05/09/09: 7th European Congress of Mental Health in Intellectual Disability. Georganiseerd door de Europese Associatie MHID, in Amsterdam. Meer informatie: <http://www.amsterdamcongress2009.org>.

21/09-22/09/09: Breaking the Barriers between stakeholders. Conferentie over informatie- en communicatietechnologie voor personen met een handicap, in Nottingham. Meer informatie: <http://www.ncha.org.uk/upload/documents/8e7d136f-3ca9-4629-b067-f8fe2293141c.pdf>.

29/09/09: Studiedag Zorgvernieuwing. Georganiseerd door vzw Stijn. Meer informatie: <http://www.stijn.be/index.php?locatie=STI&pagina=vorming&hoofdmenselect=10&br1=Vorming>.

OKTOBER 2009

01/10/09: Dagcursus muziekbeleving voor ernstig verstandelijk meervoudig beperkte mensen. Een praktische dagcursus met muziekactiviteiten die aansluiten op Basale Stimulatie en de Ervaringsordeningen, in Bergen op Zoom. Georganiseerd door Patrick Meuldijk. Meer informatie: <http://www.bim-werkwijze.info/dagcursus.php>.

01/10/09 & 08/10/09: Gelieve ernstig te nemen. Humor als begeleidingsstijl. Interactieve en praktische tweedaagse over humor in de begeleiding. Georganiseerd door VIBEG. Meer informatie: <http://www.vibeg.be/humor.htm>.

02/10/09: Diep verstandelijke handicap en autisme. Studiedag verzorgd door Steven Degriek, georganiseerd door Multiplus (VOLZET!). Meer informatie: <http://www.multiplus.be/vorming/uitnodiging%2021009%20S%20Degriek.pdf>.

08/10/09: In bont gezelschap. Studiedag die focust op de ondersteuning van mensen met een beperking van allochtone afkomst. Meer informatie: <http://www.senzvzw.be/wg/sen/content/in-bont-gezelschap>.

13/10/09: Software voor personen met ernstige verstandelijke beperkingen. Georganiseerd door Modem. Meer informatie: <http://www.modemadvies.be/Bijscholingsaanbod%20MODEM%20najaar%202009.pdf>.

13/10/09: Speelgoed aanpassen voor bediening met een eenfunctieschakelaar. Georganiseerd door Modem. Meer informatie: <http://www.modemadvies.be/Bijscholingsaanbod%20MODEM%20najaar%202009.pdf>.

14/10-17/10/09: Rehacare, Düsseldorf. Hulpmiddelenbeurs. Meer informatie: www.rehacare.de.

16/10/09: Recht op onderwijs voor kinderen en jongeren met ernstige meervoudige beperkingen. Georganiseerd door de Vlaamse Onderwijsraad. Meer informatie volgt later.

16/10/09: Gedragsproblemen: richtlijnen en principes voor de praktijk. Het Europees model vertaald naar de dagelijkse begeleiding van personen met een verstandelijke handicap en gedragsproblemen. Georganiseerd door VIBEG. Meer informatie: <http://www.vibeg.be/gedragsproblemen.htm>.

22/10/09: Afscheid en rouw in het leven van personen met een handicap. Studiedag georganiseerd door Muziek & Handicap. Meer informatie: <http://www.muziekenhandicap.be/?p=studiedag>.

27/10/09: Seksualiteit bij personen met ernstige meervoudige beperkingen. Interactieve workshop verzorgd door Kirsten Geluwie, georganiseerd door Multiplus. Meer informatie: <http://www.multiplus.be/vorming/uitnodiging%20271009.pdf>.

27/10/09: Op maat: aan de slag met gratis software om oefeningen te maken voor personen met verstandelijke beperkingen. Georganiseerd door Modem. Meer informatie: <http://www.modemadvies.be/Bijscholingsaanbod%20MODEM%20najaar%202009.pdf>.

NOVEMBER 2009

03/11/09: Initiatie in de bewegingspedagogiek gebaseerd op het werk van Veronica Sherborne. Georganiseerd door SIG.

Meer informatie: <http://www.sig-net.be/CalendarDetail.aspx?l=002.003&action=K&id=481>.

06/11/09: Wetgeving en beleid inzake kinderen en jongeren met een handicap.

Georganiseerd door SIG.

Meer informatie: <http://www.sig-net.be/CalendarDetail.aspx?l=002.003&action=K&id=492>.

06/11/09: Communicatiehulpmiddelen voor personen met een handicap.

Georganiseerd door SIG.

Meer informatie: <http://www.sig-net.be/CalendarDetail.aspx?l=002.003&action=K&id=496>.

09/11/09: Observatie en behandeling van de volwassen hemiplegiepatiënt volgens het Bobathconcept. Georganiseerd door Departement Revalidatiewetenschappen

KULeuven en UZ Pellenberg Fysische Geneeskunde en Revalidatie-Geriatrie. Meer

informatie: jan.lenaerts@uz.kuleuven.ac.be.

10/11/09: Eerste momenten – een kind met een handicap opvoeden. Georganiseerd

door Gezin en Handicap. Meer informatie: <http://www.kvg.be>.

12/11/09 & 26/11/09: TEAMWERKING: IK + JIJ = COLLEGA'S? Eens was je mijn collega,

wat nu? - Welkom, nieuwe collega?! Georganiseerd door VIBEG. Meer informatie:

<http://www.vibeg.be/teamwerking.htm>.

17/11/09: Eerste momenten – beleving. Georganiseerd door Gezin en Handicap.

Meer informatie: <http://www.kvg.be>.

18/11-20/11/09: Internationaal Snoezelen Symposium. Georganiseerd door de

International Snoezelen Association, in Denemarken. Meer informatie:

<http://www.skanderborg.dk/Default.aspx?ID=28609>.

20/11/09: Autisme bij kinderen en jongeren met een ernstig tot diep verstandelijke beperking. Praktijkgerichte vormingsdag. Georganiseerd door De Schommel

Maaseik. Meer informatie: <http://www.senvzw.be/wg/sen/content/autisme-bij-kinderen-en-jogeren-met-een-ernstig-tot-diep-verstandelijke-beperking-20-november-2009-maaseik>.

24/11/09: Choco of confituur? Inspraak of betutteling? Emancipatorisch werken met

mensen met een verstandelijke handicap. Een inspiratiedag. Georganiseerd door

VIBEG. Meer informatie: <http://www.vibeg.be/emancipatorischdenken.htm>.

24/11/09: Eerste momenten – wegwijs in de sector. Georganiseerd door Gezin en

Handicap. Meer informatie: <http://www.kvg.be>.

CONTACT

Anneleen Penne

info@multiplus.be

Vesaliusstraat 2

3000 Leuven

tel. 016/32.59.04

fax. 016/32.59.33

www.multiplus.be